

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

str. 31 August 1989, nr. 82
MD- 2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

28.04.16 nr. 03/5420
La nr. _____ din _____

Ministerul Economiei

Urmare a examinării proiectului legii cu privire la energetică, proiectului hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea acestuia și proiectului legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative, Ministerul Justiției, potrivit competențelor funcționale, comunică următoarele.

I. La proiectul legii cu privire la energetică:

La art. 6 alin. (2):

Lit. c), referitor la stabilirea competenței autorităților administrației publice locale de a aloca resurse financiare din bugetele locale, urmează a fi revăzută prin prisma art. 81 alin. (7) din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, potrivit căruia, orice delegare de competențe suplimentare din partea statului trebuie să fie însoțită de alocarea de resurse financiare, necesare pentru a acoperi costul exercitării competenței delegate.

La lit. e) se vor specifica categoriile de consumatori care necesită acordarea de compensații pentru achitarea plăților pentru energie (în Legea nr. 1525-XIII din 19 februarie 1998 cu privire la energetică în vigoare sînt indicate expres categoriile respective).

Art. 9 alin. (8) se va completa în final cu cuvintele „al Agenției”.

La art. 10:

Alin. (1) dublează art. 11 alin. (1) în partea referitor la conducerea Agenției de către Consiliul de administrație.

La alin. (2), precum și în tot textul proiectului cuvintele „pagina electronica” urmează a fi substituite cu cuvintele „pagina oficială”.

La alin. (3):

La lit. b) privind cerința studiilor superioare, se va ține cont *studii superioare integrate* constituie durată cumulată a ciclurilor I și II din învățămîntul superior.

Textul de la lit. f) se va revedea prin excluderea cuvintelor „este apolitică” care nu au legătură cu textul prevederii respective.

Redacția lit. g) „să fie persoană apolitică” este formulată prea larg și necesită revizuită.

Prevederea de la lit. h), potrivit căreia candidatul la funcția de director al Consiliului de administrație trebuie să corespundă altor cerințe stabilite în anunțul

MINISTERUL ECONOMIEI AL REPUBLICII MOLDOVA	
Nr. de intrare	6014
Indexul	28 - 04 - 20 16

de organizare a concursului, nu este în corespundere cu prevederilor art. 6 alin. (4) din *Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică*, ce stabilește că, pentru ocuparea unor funcții de demnitate publică prin numire se organizează concurs **în condițiile legii**. Prin urmare, alte condiții decât cele rezultate din lege nu ar fi admisibile.

La art. 10 alin. (10) menționăm că activități remunerate nu pot fi desfășurate de către demnitarii publici la orice întreprindere.

La lit. c) a art. 10 alin. (10) atragem atenția că, câștigurile financiare se includ în cele materiale, pe când întreaga normă se cuprinde în prevederea de la lit. a), care exclude orice avantaje inclusiv patrimoniale.

Formularea lit. d) de la art. 10 alin. (10) este neclară.

Alin. (11) al art. 10 este formulat nereușit, deoarece întreprinderea poate desfășura atât activități reglementate, cât și alte activități. De asemenea, ar fi binevenit să se facă referință la sectorul energetic.

La **art. 11 alin. (6)** a se ține cont că, regulile cu privire la conflictul de interese sunt reglementate prin lege (*Legea nr. 16 din 15 februarie 2008*).

La **art. 12 alin. (5) și (6)** se vor structura în două aliniate distincte, evidențiindu-se printr-o ușoară retragere spre dreapta de la alinierea textului pe verticală.

La art. 12 se va ține cont că, există riscul abuzării de faptul că, Agenția determină mărimea veniturilor sale și este necesar de prevăzut un mecanism de control asupra cheltuielilor.

Întru respectarea principiului predictabilității normei juridice și evitarea interpretării discreționare, la art. 13 alin. (4) se va evita utilizarea cuvântului „poate”.

La art. 14:

La **alin. (1) lit. a)**, mențiunea despre efectuarea controlului în modul și în limitele prevăzute de regulamentul aprobat de Agenție, nu este în corespundere cu dispozițiile art. 14 alin. (1) din *Legea nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător*. Potrivit acestei prevederi legale, **„normele materiale și procedurale de inițiere, desfășurare și lichidare a afacerii, precum și de control asupra afacerii, se stabilesc prin legi”**.

Competența Agenției de a aplica sancțiuni financiare (**lit. h)**), necesită cel puțin o argumentare, în proiect lipsind și situațiile de aplicare a acestora.

La **alin. (2)** trimiterile la alin. (1) lit. c), d) sunt eronate, deoarece în aceste prevederi nu se regăsesc anumite documente și informații, după cum se menționează în proiect.

Normele de la **alin. (4) și (5)** nu corelează între ele, precum și cu normele legale în vigoare, în privința categoriilor de controale (control la necesitate, control inopinat). Potrivit art. 2 din *Legea nr. 131 din 8 iunie 2012*, *control inopinat* reprezintă controlul care nu este planificat din timp și care se efectuează, în baza evaluării riscurilor, în scopul constatării efective a proceselor activității

persoanei supuse controlului, pentru neadmiterea încălcării legislației. În esență, controlul la necesitate este același control inopinat.

De asemenea, la stabilirea termenului maxim de efectuare a controlului (**alin. (4)**) de 90 de zile, atragem atenția că, potrivit art.22 al Legii cu privire la controlul de stat, termenul este de 10 zile, cu posibilitatea prelungirii cu încă 10 zile.

La **alin. (5) lit. c)** perioada de cel mult 90 de zile de reținere a registrelor și documentelor ridicate în cadrul actului de control este una excesivă și nejustificată, ce ar putea prejudicia și perturba neîntemeiat activitatea subiectului supus controlului.

La **alin. (7)** cuvântul „ștampilate” se va exclude, deoarece în contextul dezvoltării tehnologiilor moderne, o ștampilă aplicată pe un document nu mai garantează veridicitatea actului, și în acest sens ștampila umedă devine un exercițiu rudimentar necesar de a fi înlocuit cu alte metode de identificare. Exemplele țărilor europene (Anglia, Franța, Olanda, Germania, Belgia, Cipru) și altor țări (SUA, Ucraina) arată că, eliminarea ștampilei servește drept un instrument, care facilitează dezvoltarea antreprenoriatului și contribuie la evoluarea comerțului local și transfrontalier. Prin urmare, aplicarea ștampilei trebuie să fie benevolă, fără a fi menționată necesitatea aplicării acesteia.

Semnalăm că atribuțiile expuse la **alin. (1) lit. b) și lit. c)** dublează cele menționate la art. 13 **alin. (1) lit. g)** și, respectiv, art. 13 **alin. (2)**.

Cuprinsul din **art. 14** referitor la efectuarea controalelor de către Agenție urmează a fi plasat într-un articol separat.

La **alin. (9)** atragem atenția că, referința la Legea nr. 416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție este incorectă, deoarece aceasta a fost abrogată prin Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului.

La **art. 15 alin. (10)** propunem a se completa cu prevederea că, în cazuri temeinic justificate și în scopul prevenirii unei pagube iminente, instanța poate dispune suspendarea actului administrativ din oficiu (în conformitate cu art. 21 **alin. (2)** din Legea nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 din contenciosului administrativ).

Astfel, **alin. (10)** se va revizui, deoarece este contrar normelor constituționale de a exclude dreptul instanțelor de a suspenda orice act al Agenției.

Prevederea de la **art. 15 alin. (11)** referitor la obligativitatea publicării în Monitorul Oficial a hotărârilor Agenției ce prezintă interes public, considerăm necesar a fi exclusă, deoarece *per a contrario* ar rezulta că alte acte decât cele specificate în aceste dispoziții nu se publică. Spre exemplu, actele ce vizează drepturile persoanelor fizice și juridice, de asemenea, trebuie să fie publicate.

La **art. 15 alin. (12)** textul „poate fi furnizată la cerere” se va substitui cu textul „se eliberează la cerere”.

Art. 16 referitor la expertiza juridică și înregistrarea de stat a actelor normative de reglementare ale Agenției urmează a fi exclus, deoarece este contrar obiectului de reglementare al prezentei legi (a se vedea art. 3 din proiect).

Totodată, procedura cu privire la efectuarea expertizei juridice și înregistrarea de stat a actelor normative ale autorităților administrației publice centrale este stabilită în art. 13, 25, 73-76 din Legea nr. 317-XV din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale și Regulamentul privind expertiza juridică și înregistrarea de stat a actelor normative departamentale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1104 din 28 noiembrie 1997. Prin urmare, este nejudicios a se stabili reguli specifice de expertiză juridică, în funcție de categoria subiectelor de drept sau actelor ce le aprobă.

La art. 16 alin. (5), în orice caz, termenul de 5 zile nu poate fi unic pentru toate actele, deoarece pot exista probleme conceptuale cu referire la conținutul acestor acte ale Agenției.

Textul **art. 17** necesită a fi reexaminat pentru a stabili cu certitudine dacă este obligatorie adresarea la Agenție înainte de adresarea în instanța de judecată și dacă nu, atunci trebuie de prevăzut un mecanism care ar exclude examinarea paralelă și adoptarea a două decizii care pot fi contrare.

La art. 19:

Articolul se referă la procedura de aplicare a sancțiunii financiare, cu toate că în proiect lipsesc cu desăvârșire cazurile în care Agenția ar fi în drept să aplice aceste sancțiuni. De altfel, este discutabilă competența Agenției de a aplica sancțiuni financiare, reieșind din prerogativa Agenției de a constata contravenții în cazurile de încălcare a obligațiilor legale ale întreprinderilor sectorului energetic. În redacția actuală a proiectului, se lasă o discreție excesivă Agenției de a aplica, în situații incerte și lipsite de predictabilitate, sancțiuni financiare întreprinderilor energetice.

La alin. (8) cuvântul „ascultarea” se va substitui cu cuvântul „audierea”, la alin. (10) cuvintele „din sancțiunea financiară” se vor substitui cu cuvintele „din suma sancțiunii financiare”, iar la alin. (11) cuvintele „în tot sau în parte” se vor substitui cu cuvintele „înregal sau parțial”.

La alin. (12) urmează a fi indicat termenul de prescripție pentru aplicarea sancțiunii financiare.

La **art. 20** alin. (2) cuvintele „organizațiile obștești” se vor substitui cu cuvintele „organizațiile necomerciale”, în conformitate cu art. 180 din Codul civil, iar la alin. (10) cuvintele „prin Hotărârea Guvernului” se vor substitui cu cuvintele „de Guvern”. De asemenea, în tot cuprinsul articolului urmează a fi precizată sintagma „alte autorități sau organe de stat”.

La art. 20 alin. (5) prima propoziție este inutilă.

La art. 20, alin. (8) este inutil. Fie prin lege se prevăd cazurile în care proprietarii sunt obligați să permită accesul, fie nu se reglementează nici într-un fel și cu acordul proprietarului pot avea acces pentru orice activitate.

Textul de la alin. (9) este derogatoriu de la alin. (8).

La **art. 22** alin. (1) după cuvântul „întreprinderile” se va completa cu cuvântul „sistemului”. Mai mult, toate legile trebuie respectate, prin urmare o enumerare a acestora este de prisos.

Cuprinsul alin. (2) și (3) necesită revizuire, deoarece nu se referă la obiectul de reglementare al prezentului articol.

Capitolul VII „Dispoziții finale și tranzitorii” va fi definitivat prin prisma art. 30 din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001, potrivit căruia, dispozițiile finale și tranzitorii ale actului legislativ cuprind, de regulă, prevederi referitoare la:

a) modalitatea de intrare în vigoare și de punere în aplicare a noilor reglementări;

b) corelarea noilor reglementări cu cele din actele legislative preexistente și menținerea temporară a unor situații juridice născute sub imperiul reglementărilor preexistente;

c) obligația autorităților responsabile de a executa actul legislativ, de a lua măsurile și de a efectua procedurile necesare executării

Totodată, alin. (3) din art. 30 urmează a fi plasat după alin. (2) din art. 31, întrucât acesta stabilește obligația autorității responsabile de a executa actul legislativ.

Prevederea de la art. 31 alin. (1) este inutilă, deoarece repetă regula generală privind publicarea actelor. În conformitate cu art. 76 din Constituția Republicii Moldova și art. 1 al Legii nr. 173-XIII din 6 iulie 1994 privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale, actele normative intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în text. Publicarea legii este obligatorie în toate cazurile, or nepublicarea legii atrage inexistența acesteia.

Conținutul proiectului se va definitiva conform prevederilor art. 19 din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, fiind expus în limbă clară și concisă, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie. Textul articolelor trebuie să aibă un caracter dispozitiv, să prezinte norma instituită fără explicații sau justificări. Verbele utilizate în text se vor expune la timpul prezent, forma afirmativă, pentru a se accentua caracterul imperativ al dispoziției respective. Totodată, se va evita utilizarea cuvintelor de genul: „poate” (art. 13 alin. (4)), „urmează” (art. 19 alin. (2), (6)), „inclusiv”, „concomitent” (art. 23 alin. (2), (4)) etc., care nu sînt conforme stilului unui act normativ.

Totodată, noțiunea „acte normative” este una generică, care înglobează și actele legislative. A se revedea în acest sens, art. 5 lit. c), art. 7 alin. (2).

La indicarea datei de adoptare a actului normativ de referință, luna se scrie cu litere (art. 7 alin. (2)).

II. La proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative:

Potrivit art. 36 alin. (3) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 dacă se modifică sau se completează un singur act legislativ, în titlul actului de modificare sau completare se face referire expresă la actul respectiv. Astfel, titlul proiectului se va modifica în acest sens.

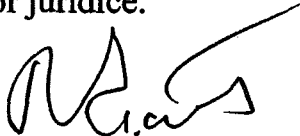
În partea dispozitivă după titlul Legii nr. 92 din 29 mai 2014 se va completa cu sursa publicării acesteia – (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 178-184, art. 415), iar după cuvintele „se modifică” se va completa cu cuvintele „și se completează”.

În textul proiectului în dispozițiile de modificare cuvintele “se expune în următoarea redacție” se vor substitui cu cuvintele “va avea următorul cuprins:”, iar în dispozițiile de completare se utilizează sintagma “cu următorul cuprins:”.

Pe cale de consecință, menționăm că, la elaborarea proiectelor de acte normative, textele acestora, potrivit art. 4 alin. (2) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001, trebuie să corespundă dispozițiilor constituționale și să fie în concordanță cu cadrul juridic existent, cu sistemul de codificare și unificare a legislației Republicii Moldova.

În temeiul alin. (3) al aceluiași articol, la elaborarea, adoptarea și aplicarea actului legislativ trebuie să fie respectate principiile: oportunității, coerenței, consecvenței și echilibrului între reglementările concurente; consecutivității, stabilității și predictabilității normelor juridice.

Viceministru

Nicolae EȘANU